

Wilde bijen en zweefvliegen

Algemene informatie over wilde bijen

- Er leven circa 360 soorten wilde bijen in Nederland. Daaronder horen onder andere hommels, zandbijen, metselbijen, groefbijen, wolbijen, maskerbijen, bloedbijen en wespbijen.
- Waar hommels en honingbijen in kolonies leven met een koningin en werksters, maakt het gros van de wilde bijen solitaire nesten. Dat doen ze bijvoorbeeld in zanderige grond (zandbijen), in de holle stengels van riet (maskerbijen) en in staand dood hout (metselbijen).
- Bijen zijn afhankelijk van bloeiende bloemen, en dan in het bijzonder van nectar en stuifmeel. Dit moet niet te ver weg zijn van het nest, want ze verzamelen dit voedsel ook voor hun nageslacht. Doordat wilde bijen specifieke nestvoorkeuren hebben en vaak afhankelijk zijn van enkele specifieke plantensoorten als voedselbron – die bovendien soms binnen een paar honderd meter van hun nest moeten voorkomen – zijn ze zeer specialistisch én kwetsbaar.



Rosse metselbijen

Algemene informatie over zweefvliegen

- Er leven circa 330 soorten zweefvliegen in Nederland. Daaronder horen onder andere bandzweefvliegen, bijvliegen, platvoetjes, gitjes, kniksprietten, bladlopers en platbekken.
- Veel soorten lijken erg op stekende insecten als wespen, bijen en hommels. Dit wordt ook wel mimicry genoemd. Door hun bedrieglijke uiterlijk leiden ze predatoren, zoals vogels, om de tuin.
- Waar vrijwel alle zweefvliegen, net als bijen, leven van nectar en stuifmeel, is dit voor de larven van zweefvliegen heel anders. Er zijn soorten waarvan de larven zich voeden met bladluizen, anderen met planten (bladmineerders) en weer anderen met bacteriën. Van die laatste groep leven de larven in water, modder of vermolmd hout.

Waarom hebben de wilde bijen en zweefvliegen hulp nodig?

Het is dramatisch gesteld met de wilde bijen en zweefvliegen in Nederland. Ongeveer de helft van de soorten is bedreigd. Belangrijke oorzaken zijn schaalvergroting in de landbouw, vermessing en het gebruik van bestrijdingsmiddelen. 80% van de Nederlandse plantensoorten worden door insecten bestoven. Wilde bijen en zweefvliegen zijn dus van groot belang!

Hoe kunnen wij helpen?

- Plant of zaai inheemse bloemen, of dat nu in een bloempot is, op een balkon, in je tuin, bij de kerk of langs de berm. Tegels eruit en inheemse biologische planten erin! Zie voor een lijst van mooie inheemse vaste planten: [Soortenlijst](#) ['Planten van hier'](#)
- Zorg voor jaarrond voedselaanbod (een gesloten bloeihoog) door gevarieerde beplanting van bloemen en struiken: dat kan met soorten als boerenkrokus en wilg (febr-maart), gelderse roos en meidoorn (apr-juni), winterlinde en egelantier (juli-aug), en klimop en struikhei (sept-okt).
- Maak je gazon diverser door minder vaak te maaien (paar keer per jaar) en het maaisel af te voeren. Door de grond te verschrallen kun je het gazon omvormen tot kruidenrijk grasland. Of leg een [wildbloemenweide](#) aan.
- Veel zogenaamde 'bijenmengsels' bevatten zaden van uitheemse soorten als goudsbloem, phacelia, cosmea, e.a. Deze plantensoorten worden, in tegenstelling tot wat soms wordt geclaimd, helemaal niet zoveel bezocht door insecten, of slechts door een paar weinig veeleisende en algemene soorten als honingbij en akkerhommel. Wil je bedreigde wilde bijen echt helpen koop dan goede inheemse zadenmengsels, bijvoorbeeld bij [Biodivers](#) en [Cruydhoeck](#).



Wilde bijen en zweefvliegen

- Bouw een insectenhotel, zie voor tips: [Infoblad insectenhotel](#).
- In de reguliere bloementeel wordt er erg veel gif gebruikt tegen insecten. Maak een standpunt door voor gifvrije bloemen te zijn!

Monitoring

- Kijk hoe je tuin of grasland zich ontwikkelt door een soortenlijst aan te leggen van aanwezige planten en insecten. Voer je resultaten in op [waarneming.nl](#).
- Een laagdrempelige manier om te monitoren hoe je terrein het doet voor bestuivers is via de [nectarindex](#).
- Doe mee met de Nationale bijentelling: <https://www.nationalebijentelling.nl/ik-tel-mee/> Zie ook: [Bijengids voor nationale bijentelling](#) & [Telformulier nationale bijentelling](#)

Meer informatie

[Zoekkaart Bijen](#)

[Zoekkaart Zweefvliegen](#)



snorzweefvlieg

Wist je dat ...

Bloedbijen en wespbijen zijn zogeheten koekoeksbijen. Ze heten zo omdat ze zich vergelijkbaar gedragen als een koekoek. Vrouwtjes van deze soorten bouwen zelf geen nest, maar leggen hun eieren in de nesten van andere bijen.

